

'Een roman vol hartstocht en drama, met in de hoofdrol een van de meest beruchte vrouwen uit de mythologie [...] een fascinerende afdaling in de duisternis.' – Jennifer Saint

DE
HEKS
VAN
KOLCHIS

Het verhaal van Medea

ROSIE HEWLETT

Een onteerde dochter.
Een angstaanjagende heks.
Een vrouw, meer mythe dan sterveling.

Medea, prinses van Kolchis, verlangt naar een ander leven. Al sinds haar kindertijd wordt ze gemeden door haar familie, te schande gemaakt en bespot door haar volk. En dat allemaal vanwege een uniek en gevaarlijk talent: hekserij.

Wanneer de onstuimige jonge held Jason arriveert om het beroemde Gulden Vlies op te eisen, ziet Medea haar kans schoon om te ontsnappen. Haar aanbod om Jason te helpen zet een reis in gang die al haar kracht, magie en loyaliteit op de proef zal stellen. Een reis waarin ze zal strijden tegen monsters, koningen zal onttronen en geconfronteerd zal worden met een liefde die wreder is dan ooit tevoren. Een reis die uiteindelijk zal eindigen in verraad, bloedvergieten en een duistere kracht die onmogelijk te vergeten is.

De heks van Kolchis is een meeslepend verhaal over liefde, moord en magie over een van de machtigste en meest verguisde vrouwen uit de Griekse mythologie: Medea.

‘Een scherpzinnig en empathisch verhaal over Medea [...] Deze superieure hervertelling van de Griekse mythologie behoort tot de beste in het genre.’ – *Publishers Weekly*

www.uitgeverijorlando.nl

‘Heerlijk verwoestend [...] een diep menselijk portret van een van de meest controversiële figuren uit de mythologie [...] *De heks van Kolchis* verkent de polariserende mogelijkheden van de menselijkheid, van onze capaciteit voor pijn en hartzeer tot ons potentieel voor wraak en vergelding.’ – Bea Fitzgerald, auteur van *Girl, Goddess, Queen*

‘Donker, meedogenloos, onverbiddelijk, verschroeiend – dit is het verhaal van Medea waar we op hebben gewacht. De vrouwelijke schurk bij uitstek betreedt het podium om haar versie van de gebeurtenissen te geven, in een verhaal dat even aangrijpend als krachtig en compromisloos is. Medea’s reis van heks naar koningin naar moeder naar moordenaar is de duistere kern van de Griekse mythe, en Hewlett brengt deze met onverzettelijke, rauwe kracht aan het licht.’ – Emily Hauser, auteur van de *Golden Apple-trilogie*

‘Hewlett brengt het verhaal van Medea met verve tot leven en laat zien dat ons beeld van deze monsterlijke vrouw is ontstaan door monsterlijke omstandigheden. Vol gedwarsboomde liefde en duistere magie maakt dit verhaal Medea sympathiek zonder haar ooit te zuiveren of te bagatelliseren.’ – Luna McNamara, auteur van *Psyche and Cupido*

De Britse **Rosie Hewlett** studeerde klassieke literatuur en cultuur aan de universiteit van Birmingham. Ze heeft de Griekse mythologie grondig bestudeerd en is gepassioneerd over het ontdekken van sterke vrouwelijke stemmen in de klassieke wereld. Haar debuutroman *Medusa* won de Rubery Book of the Year Award.

De heks van Kolchis is vertaald door Saskia Peterzon-Kotte.

ROSIE HEWLETT

De heks van Kolchis

Vertaald uit het Engels door
Saskia Peterzon-Kotte

uitgeverij
ORLANDO

© 2024 Rosie Hewlett

Oorspronkelijke titel *Medea*

Oorspronkelijke uitgever Bantam, een onderdeel van Transworld Publishers / Penguin Random House UK

© Nederlandse vertaling Uitgeverij Orlando bv, Amsterdam, en Saskia Peterzon-Kotte

© Omslagontwerp en illustratie Jim Tierney, aangepast voor de Nederlandse editie door Joyce Zethof

© Foto auteur Katy Wilderspin
Zetwerk Pre Press Media Groep

ISBN 978 90 834223 1 2

NUR 302

www.uitgeverijorlando.nl

I

Toen ik klein was, veranderde ik mijn broer in een varken.

Ik vond het destijds geestig om zijn botten te zien breken en het vlezige geplop te horen toen zijn spieren en pezen transformeerden. Ik giechelde om zijn gegil, want zijn neus veranderde in een snuit en er groeide een krulstaartje uit zijn dikke, roze achterwerk.

Verder lachte er niemand.

De slaven jammerden zodra ze zagen wat ik gedaan had; sommigen vluchtten zelfs het paleis uit om nooit meer terug te komen. Anderen vielen op hun knieën en prevelden wanhopig gebeden; smeekbeden die beefden op hun vertrokken lippen.

Toen mijn ouders erachter kwamen, plengde mijn moeder tranen en sloeg mijn vader me in mijn gezicht. Van hen allebei een voorspelbare reactie.

‘Waarom heb je dat gedaan?’ vroeg hij.

‘Omdat ik het kan,’ antwoordde ik.

Dat was kennelijk het verkeerde antwoord.

Ook al was het echt waar, het was niet de enige reden voor mijn daden. Apsyrτος was wreed. Hij kwelde mijn zusje en mij, en al kan ik zijn pesterijen goed verdragen, Chalkiope is uit zachter hout gesneden. Harde woorden kunnen als een mes door haar heen snijden, onder haar huid kruipen en daar postvatten. Ze is niet gemaakt om wreedheden te verdragen. Ze is zuiver en kwetsbaar als verse sneeuw en laat zich bezoedelen door het kleinste spatje vuil. Ik ben de bevroren grond daaronder: hard en onverzettelijk.

Dus veranderde ik Apsyrτος in een zwijn, want daar gedroeg hij zich naar. Ik vond het een rechtvaardig vonnis en ik heb altijd in straffen geloofd, daar zorgde mijn vader wel voor. Mijn gerechtigheid was doodeenvoudig uit te voeren, gewoon een simpel brouwseltje dat ik over zijn ontbijtpap sprenkelde. Ik moet het Apsyrτος nageven dat hij mijn kunstje op de een of andere manier bij de tweede hap doorhad, waarna

hij het ‘gif’ probeerde uit te spugen. Hij was natuurlijk te laat. Mijn toverij had haar tanden al in hem gezet op het moment dat hij haar achter zijn kiezen had.

Niemand anders zag de rechtvaardigheid van mijn daden in, want voor hen was Apsyrtos’ gedrag niet iets wat gecorrigeerd moest worden. Hij was ‘nu eenmaal een jongen’, en dat betekende blijkbaar dat het in zijn aard lag om wreed te zijn. Al heb ik nooit enige logica in die rechtvaardiging kunnen ontdekken.

Na het incident sloot mijn vader me op in mijn kamer en zette twee wachters voor de deur. Aanvankelijk vond ik het nogal amusant dat mijn vader, Aietes, de geduchte koning van Kolchis, bang was voor zijn kleine, stille Medea. Pas later kwam ik erachter dat dit gebrek aan vrijheid helemaal niet grappig was.

Toen die dag de avond viel, kwam mijn vader naar mijn kamer en zei dat ik de betovering ongedaan moest maken.

‘Ik weet niet hoe dat moet.’

Dat was de waarheid, maar hij ranselde me af als een leugenaar, alsof ik vanbinnen een geheimpje koesterde dat hij uit mijn lichaam probeerde te beuken. Ik herinnerde me nog altijd het geluid van zijn ademhaling: dat hevige, onregelmatige gehijg terwijl hij zijn arm naar achteren zwaaide, klaar voor de volgende klap. Het was hetzelfde snakkende geluid dat ik door de muur heen hoorde als hij alleen was met mijn moeder.

In tegenstelling tot mijn moeder huilde ik nooit als mijn vader me pijn deed. Ik denk dat hem dat altijd irriteerde, wat waarschijnlijk de reden is dat hij het zo vaak deed. Maar ik heb tranen altijd volkomen nutteloos gevonden. Dat zei ik een keer tegen Chalkiope toen ze snikte vanwege een dood vogeltje dat we op de binnenplaats hadden gevonden. Ze staarde me met vochtige, glanzende ogen aan.

‘Soms zeg je dingen waar ik bang van word, Medea,’ was haar enige antwoord.

‘Jij wordt overal bang van,’ zei ik, terwijl ik met een stok in het levenloze lijfje van de vogel prikte en zijn wond openporde. Chalkiope schreeuwde dat ik moest ophouden, maar ik negeerde haar en duwde de stok alleen maar dieper. Ik wilde zien wat erin zat.

Nadat mijn vader zich er eindelijk bij neer had gelegd dat ik niet wist hoe ik mijn broer weer goed moest krijgen, boorde hij andere mogelijkheden aan. Een laatste strohalm.

Mijn tante.

Dat vond ik een opmerkelijke wending, want ik had mijn tante nog nooit ontmoet.

In Kolchis was ze meer een mythe dan een vrouw, en er was een dik tapijt van geruchten om haar naam heen geweven: Circe.

Ik had gehoord dat mijn vader haar jaren geleden verbannen had; waarom, dat leek niemand te weten. Maar dat weerhield Pheme, de godin van de roddel, er niet van om haar opruiende hand over het land te strijken en de legende van mijn tante aan te wakkeren.

Ze noemden haar ook nog bij een andere naam, een woord dat de slaven achter hun gekromde handen in hun eigen Kolchische taal fluis-terden. *Heks*. Ik wist als kind niet wat het betekende, maar het werd zo giftig uitgesproken dat ik alleen maar kon aannemen dat het iets onweerstaanbaar verschrikkelijks was.

In mijn hoofd was Circe een of ander slecht monster. Zo iets als een van de gevleugelde Erinyen, afzichtelijk en meedogenloos. Ik stelde me voor dat ze over het land vloog en haar kille vonnis over nietsvermoedende stervelingen uitsprak. Ik raakte vreselijk door haar gefascineerd, of eigenlijk door hoe ze zou kunnen zijn. Ik denk dat je wel zou kunnen zeggen dat ze min of meer een obsessie van me was. Mijn moeder zei altijd dat ik gefixeerd op dingen kon zijn.

Circe kwam twee dagen na Apsyrtos' transformatie in het holst van de nacht aan. Ik herinner me nog steeds de angstige spanning die in mijn binnenste ontbrandde toen ik wakker werd doordat er een donkere gedaante boven mijn bed uittorende, geschilderd in zilverige, maanverlichte schaduwen.

Kennelijk voelde ze mijn angst, want Circe trok meteen haar mantel naar achteren en toonde een paar ogen in dezelfde kleur als van mijn vader – schitterende goud – en een zacht gewelfde glimlach. Maar het eerste wat me opviel was haar haar, dat als een glanzende massa om haar schouders golfde. Ik had nog nooit zulk licht, stralend haar gezien, als zonlicht dat over kristalhelder water sprankelde.

Ik nam even de tijd om haar verschijning op me te laten inwerken en besepte dat ze onmiskenbaar het mooiste was wat ik ooit had gezien.

Achter Circe was mijn vaders aanwezigheid net een vlek op de muren van mijn kamer. Ik herinner me dat hij die nacht een gezicht van kille beheersing had opgezet, in een poging de angst te maskeren die ik slechts een paar dagen geleden had blootgelegd.

‘Hallo, Medea.’ Haar stem was sterk en dwingend, maar werd toch verlicht door een warmte waar ik onmiddellijk door werd aangetrokken. ‘Weet je wie ik ben?’

‘Een heks.’

Door dat woord verstrakte mijn vader zichtbaar terwijl hij de stille gangen in de gaten hield. Maar tot mijn verrukking moest Circe om mijn antwoord lachen. Het was een zoet, rokerig geluid, als verbrande honing.

‘Ik noem het liever tovenares.’ In Circes ogen straalde een sprankje ondeugd.

‘Tovenares.’ Ik herhaalde het woord langzaam en perste elk bevredigend drupje zusterschap eruit.

‘Je kunt ons nu wel alleen laten, Aietes,’ instrueerde Circe mijn vader zonder naar hem te kijken.

Er gleed een flits van afschuw over zijn stenen masker. ‘Je kunt niet...’

‘Ik neem het vanaf hier over.’ Haar stem klonk zacht, maar haar woorden hadden ontegenzeggelijk een scherp randje, als een mes dat in zijden lakens gewikkeld was. ‘Dag, broer.’

Mijn vader staarde naar ons en zijn gezicht vertrok, alsof hij moeite moest doen om zijn zelfbeheersing te bewaren. De koning van Kolchis was niet gewend om orders te krijgen.

In de stilte wist ik zeker dat ik in de verte Apsyrtos hoorde krijsen vanuit zijn provisorische hok in de krochten van het paleis, waar hij verborgen werd.

‘Nou... dan ga ik hier buiten staan... voor als jullie me nodig hebben.’ Mijn vader stak tartend zijn kin naar voren, zijn ego gekwetster dan mijn hele lijf.

‘We hebben je niet nodig.’ Circe gaf me een knipoog.

Mijn ogen volgden mijn vader terwijl hij de kamer uitliep, en mijn mond hing een stukje open. In mijn hele leven had ik hem nog nooit iemands bevelen zien opvolgen, laat staan die van een vrouw.

‘En, Medea. Hoelang beoefen je al magie?’ vroeg Circe zodra we alleen waren, en ze ging op mijn bed zitten en vouwde haar lange, slanke handen netjes ineen op haar schoot.

‘Magie?’

‘Eh, ja, Medea. Hoe denk je anders dat je je broer in een varken hebt veranderd?’

Ik zweeg even. Ik had helemaal niet over het ‘hoe’ nagedacht, ik wist alleen dat ik het kon, dus had ik het gedaan.

‘Ik... ik heb gewoon wat dingen door elkaar gegooid... planten en wortels. Meer niet.’

Circe boog zich naar me toe en haar warme geur drong in mijn neus. ‘*Dat* was magie, Medea. Vertel eens, hoe oud ben je?’

‘Dit wordt mijn achtste winter.’

‘Het is een heel gevorderde bezwering voor jouw leeftijd.’ Haar ogen lichtten op terwijl ze eraan toevoegde: ‘En weet je dat het een van mijn favorieten is?’

Ik liet haar woorden bezinken. ‘Maar wat is... magie?’

Circe glimlachte met een trage, smachtende welving van haar lippen. ‘Magie is een geschenk van de godin Hekate. Zij heeft je gezegend met deze gave.’

‘Echt waar?’

‘Echt waar. Ze heeft jou uitverkoren, Medea, en dat maakt jou heel bijzonder. Besef je dat wel?’

Ik wong mijn handen nerveus in mijn schoot. ‘Iedereen zegt dat er iets mis met me is...’

‘De mensen vinden de dingen die ze niet begrijpen vaak niet leuk,’ interrumpeerde Circe vlot. ‘Maar ik vind dat je je eigen mogelijkheden niet moet laten dwarsbomen door andermans onwetendheid... vind je wel?’

Er vormde zich een glimlach om mijn lippen en ik schudde mijn hoofd.

Haar oog viel op de blauwe plek die zich al op mijn kaak verspreidde. Mijn vader zorgde er meestal wel voor dat hij me alleen pijn deed op de plekken die bedekt konden worden, maar zijn woede had de overhand genomen. Ik herinner me nog steeds de blik in Circes ogen, de stille woede, gevolgd door een griezelige stilte die in elke centimeter van haar lijf leek te sijpelen.

Het leek wel of het een eeuw duurde voor ze weer sprak, en haar stem was doordrenkt van een warme intensiteit. ‘Ik ben er nu, Medea. Je bent niet meer alleen.’

Vanaf dat ogenblik was ik helemaal aan haar verslingerd.

Ik had mijn vaders aanspraak op zijn goddelijke stamboom vaak in twijfel getrokken; zijn bewering dat hij het kind was van de zonnegod, Helios. Maar nu ik Circe zag, wist ik zeker dat zij van goddelijke komaf was, want geen sterveling zou zulke perfectie kunnen creëren.

Ik had nog nooit een vrouw zoals zij ontmoet. Ze was niet zwak

zoals mijn moeder, niet gevoelig zoals Chalkiope, en niet cynisch zoals de slavenmeisjes. Circe bezat een moeiteloos, meedogenloos zelfvertrouwen waarvan ik had gedacht dat alleen mannen het konden uitstralen. Maar in tegenstelling tot mijn vader droeg ze het uit met een stille zelfverzekerdheid. Ze was bijzonder fascinerend.

Ze was alles wat ik altijd had willen zijn zonder dat ik het had geweten – tot op dat moment. Ik wilde in haar glimlach klimmen en haar huid als de mijne dragen, ik wilde die kracht hebben, dat vertrouwen uitstralen, me haar betovering eigen maken. Ik had het gevoel dat ik mijn hele leven in het duister had getast en dat Helios' licht nu ineens op mijn pad scheen, zodat ik eindelijk precies wist waar ik naartoe ging, wie ik moest worden...

Ik denk dat het daarom des te pijnlijker was dat ze me verliet.

'Kun je dan niks goed doen, Medea?' De hatelijke stem van mijn broer verbrijzelt mijn gedachten en trekt me terug van de rand van mijn geheugen. Ik merk dat ik het grootste deel van de tijd in het verleden blijf hangen, denkend aan Circe.

Haar afwezigheid is een tastbare leegte in mijn binnenste.

Ik richt mijn aandacht weer op het weefgetouw en laat mijn ogen over de wirwar van in elkaar verstrikte draden glijden. Er schuilt zoveel potentieel in deze strengen, en toch worden ze onder mijn vingers gewoon een knoedel van knopen, een puinhoop die mijn moeder zal moeten ontwarren en herstellen, waarna ze over mijn fouten heen weeft alsof er nooit iets is gebeurd.

'Het is beschamend,' vervolgt Apsyrtos, die aan een van de draden plukt.

Ik heb zo vaak gewenst dat Circe mijn bezwering nooit had teruggedraaid. Hij was veel beter te pruimen als zwijn.

Achter Apsyrtos staat mijn zus als een flakkerende schim in de deuropening te dralen. Onze ogen kruisen elkaar en er trekt een nerveus lachje om haar lippen.

'Vader laat je ontbieden.' Mijn broer torent onhebbelijk boven me uit. Hij ruikt onfris, naar paarden en opgedroogd zweet.

'Ik zat net te denken aan die keer dat ik je in een varken heb veranderd, broer,' zeg ik, en ik laat zijn vernietigende blik op me inbranden, maar voel niks. 'Dat was... hoelang geleden? Negen winters, denk ik. Weet je het nog?'

In zijn ogen flitst een duistere schaamte die algauw indikt tot woede. Hij doet me zo aan mijn vader denken als hij boos is, als diezelfde lelijkheid over zijn gezicht trekt en diepe lijnen in zijn voorhoofd kerft. Ik denk dat woede mensen ouder doet lijken dan ze zijn, en dat Apsyrτος er daarom zo verweerd uitziet, al is hij slechts twee winters ouder dan ik.

Hij geeft me met vlakke hand een klap in mijn gezicht. Ik hoor Chalkiope zachtjes janken terwijl de pijn langs mijn neus vlamt en de tranen in mijn ogen springen. Ik blijf een ogenblik stilzitten en laat het stekende gevoel zakken, terwijl er een vertrouwd gevoel in mijn aderen opborrelt. *Je magie.* Circes stem gloeit op in mijn hoofd. *Luister ernaar, Medea.*

Ik lach naar de grond.

‘Het is je verboden om over je *vloek* te praten.’ Apsyrτος spuwt het woord giftig uit.

‘Weet ik. Dat heeft Vader wel duidelijk gemaakt.’ Ik laat mijn blik op de zijne rusten. ‘Maar ik moet er gewoon steeds aan denken hoe schattig je krulstaartje was.’

‘Medea,’ zegt Chalkiope met ingehouden adem.

Ze is nog steeds bang voor de macht die Apsyrτος voorwendt, want ze beseft nog niet hoe hol die is. Maar ik ben niet zo naïef. Ik kijk dwars door dat toneelstukje van mijn broer heen; ik voel de zwakte trillen onder de autoriteit waar hij zich zo wanhopig aan vastklampt. Die heb ik eerder blootgelegd. Ik kan hem zo nog een keer blootleggen.

‘Pas op, zus. Je hebt dat krenge van een tante niet meer om je te beschermen.’ Die woorden raken me harder dan zijn klap en hij lacht om de pijn die over mijn gezicht trekt, terwijl hij zich dichterbij me toe buigt. ‘Als ik koning ben, laat ik je voor eeuwig verbannen en dan laat ik alle heksen zoals jij opsporen en doden. Ik zal Kolchis’ reputatie ontdoen van de schandvlek van de magie.’

Domme broer: hij beseft niet dat mij verbannen een geschenk zou zijn en geen straf. Ik verlang er mijn hele leven al naar om uit deze gevangenis te ontsnappen. En wat het opsporen van heksen betreft: ik weet alleen dat Circe en ikzelf dat soort vaardigheden hebben. Al zou ik het heerlijk vinden om te zien dat mijn broer de toorn van Hekate over zich zou afroepen. Ze is een mysterieuze, gevreesde godin, misschien wel vanwege de onheilspellende domeinen waarover ze heerst: magie, duisternis en geesten.

Ik twijfel er niet aan dat haar straf snel en streng zou zijn.

‘Weet je wat jij bent, zus?’ vervolgt Apsyrτος, en zijn hand streelt mijn hoofd met gespeelde genegenheid. ‘Je bent een ziekte. Je zult alles infecteren wat je aanraakt, en het van binnenuit laten rotten. En weet je wat we met infecties doen? Die *snijden* we eruit.’ Terwijl hij het zegt, rukt hij een paar plukken haar uit mijn hoofd, en zijn lach wordt breder als ik ineenkrimp.

‘Apsyrτος,’ zegt Chalkiope jammerend.

‘Chalkiope.’ Hij aapt haar gejammer na. Dan recht hij zijn rug en laat mijn haarplukken uit zijn hand vallen. ‘Ga naar Vader toe.’

‘Zoals je wilt, broer.’ Ik kom langzaam overeind en loop de kamer uit, waarbij ik in de deuropening Chalkiopes blik vang.

Als je ons zo samen ziet, zou je niet denken dat we zussen zijn. Chalkiope is klein en tenger, met haar als gesponnen goud en tere ge-laastrekken die eruitzien alsof je ze met een tik van je vinger uiteen kunt laten spatten. Terwijl ik mezelf altijd als ruwer en lelijker heb gezien. Als we bloemen waren, zou ik er een met doornen en stekels zijn, gemaakt om te beschermen en te verdedigen, terwijl Chalkiope er een zou zijn die iedereen aantrekt met zoetheid, en bewonderd wil worden.

‘Houd afstand, zusje,’ sist Apsyrτος haar toe. ‘Je weet niet tot wat voor kwaad die heks in staat is.’

Soms vraag ik me af of mijn broer ook zo’n wrede man was geworden als ik hem niet had aangedaan wat ik hem heb aangedaan. Hij is natuurlijk altijd een pestkop geweest, maar misschien was hij daar wel overheen gegroeid. Hij had milder kunnen worden met het ouder worden, als fruit dat langzaam rijpt in de zon. Mijn magie heeft hem littekens toegebracht, niet zichtbaar, maar diep vanbinnen, waardoor de vlek van wantrouwen en vernedering is achtergebleven. Een gevaarlijke combinatie voor elke jonge man. Maar desondanks geloof ik dat er altijd te veel van mijn vader in hem heeft gehuisd. Mijn hand heeft slechts het onvermijdelijke versneld.

Per slot van rekening wordt geweld gevoed door geweld. Dat heeft Circe me geleerd. Ze heeft me alles geleerd wat ik weet.